

Štvrtok 15. decembra 2011

Tunisko: prípad Zakarjá Búghiru

P7_TA(2011)0592

Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. decembra 2011 o Tunisku: prípad Zachariu Bouguiru

(2013/C 168 E/17)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje nedávne uznesenia o Bielorusku, najmä na uznesenie z 3. februára 2011 ⁽¹⁾,
  - so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. apríla 2011 o revízii južnej dimenzie európskej susedskej politiky ⁽²⁾,
  - so zreteľom na spoločné oznámenie vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a Komisie z 25. mája 2011 o novej reakcii na meniace sa susedstvo (KOM(2011)0303),
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 25. apríla 2002 o oznámení Komisie Rade a Európskemu parlamentu o úlohe Európskej únie pri podpore ľudských práv a demokratizácie v tretích krajinách ⁽³⁾,
  - so zreteľom na závery schôdze z 28. a 29. septembra 2011 pracovnej skupiny EÚ – Tunisko,
  - so zreteľom na Dohovor OSN proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu z roku 1975 a jeho opčný protokol,
  - so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach a najmä jeho články 7 a 9,
  - so zreteľom na článok 122 ods. 5 rokovacieho poriadku,
- A. keďže 13. novembra 2011 na letisku Tunis-Kartágo bol tuniský študent medicíny Zacharia Bouguira svedkom opakovaných aktov násilia spáchaných na verejnosti príslušníkmi orgánov presadzovania práva voči skupine mladých Maročanov, ktorí prišli na futbalový zápas finále Africkej ligy majstrov medzi klubmi Wydad Casablanca a Esperance Sportive de Tunis;
- B. keďže vzhľadom na extrémne násilný útok príslušníkov orgánov presadzovania práva na 13 Maročanov, ktorým boli zviazané ruky a boli znehybnení, začal Zacharia Bouguira natáčať incident na mobilný telefón s cieľom uverejniť video na internete, aby tak skončil s beztrestnosťou, ktorá bola rozšírená v čase Bena Aliho, a pomohol tak budovať demokratické Tunisko založené na dodržiavaní ľudských práv a základných slobôd;
- C. keďže Zachariu Bouguiru okamžite zastavil príslušník ochrany a znemožnil mu natáčanie, potom na neho násilne zaútočilo 20 policajtov, ktorí ho odviekli na policajnú stanicu na okraji letiska spolu so skupinou mladých Maročanov;
- D. keďže Zacharia Bouguira bol svojvoľne zadržovaný a počas tohto obdobia bol opakovane podrobený aktom násilia a zastrážovania, ktoré možno považovať za neľudské a ponižujúce zaobchádzanie; keďže počas zadržovania bol mladý muž tiež svedkom podmienok, v ktorých zadržovali ostatných mladých Maročanov, a neľudského a ponižujúceho zaobchádzania, ktorému boli tiež podrobení;

⁽¹⁾ Prijaté texty, P7_TA(2011)0038.

⁽²⁾ Prijaté texty, P7_TA(2011)0154.

⁽³⁾ Ú. v. ES C 131 E, 5.6.2003, s. 147.

Štvrtok 15. decembra 2011

- E. keďže po nasadení protiteroristickej jednotky pred pohraničnou strážou boli vyslaní na miesto reportéri tuniských televíznych staníc Al Wataniya, Hannibal a Nesma a v noci z 13. na 14. novembra 2011 odvysielali krátku správu, v ktorej odôvodnili zatknutie skupiny mladých marockých fanúšikov údajným vandalizmom v odletovej hale letiska;
- F. keďže Zacharia Bouguira bol prepustený po intervencii jeho matky a jej právnik, ktorí ho navštívili na mieste zadržavania; keďže deväť z trinástich marockých fanúšikov boli zadržávaní od 13. do 21. novembra 2011 a následne premiestnení do väzníc Bouchoucha a Morniaga;
- G. keďže Zacharia Bouguira predložil 17. novembra 2011 generálnej prokuratúre sťažnosť na mučenie na príslušníkov bezpečnostných síl, ktorí sa zákroku zúčastnili, a na ministerstvo vnútra, a keďže k prípadu vypovedal na úrade prokurátora dňa 8. decembra 2011;
- H. keďže Tuniskí právnici a organizácie pre ľudské práva konštatujú, že aj po páde režimu Ben Aliho sa radoví občania stále pravidelne stávajú obeťami násilností a brutálneho zaobchádzania zo strany bezpečnostných síl - tým sú porušované medzinárodné záväzky v oblasti ľudských práv, ktoré na seba Tunisko úplne nedávno vzalo;
- I. keďže riadne fungujúci súdny systém a systém presadzovania práva a kroky na boj proti mučeniu a beztrestnosti majú zásadný význam pri budovaní štátu, ktorý je skutočne založený na zásade právneho štátu, a keďže zabezpečenie dodržiavania týchto základných zásad musí byť hlavnou snahou budúcej tuniskej vlády, až sa bude rozhodovať, aké reformy budú prioritou, a ústavodarného zhromaždenia krajiny;
- J. keďže prívrženci bývalej vládnucej strany RCD aj naďalej hrajú veľmi aktívnu úlohu na ministerstve vnútra a ministerstve spravodlivosti;
- K. keďže po rokoch útlaku je nevyhnutné obnoviť vzťah dôvery medzi verejnosťou a úradmi, najmä bezpečnostnými silami a justíciou, a keďže z radov verejnosti sa pravidelne ozývajú hlasy volajúce po radikálnom odklone od metód používaných v minulosti a po tom, aby sa dodržiavali základné demokratické pravidlá;
- L. keďže ak má vzniknúť tuniský štát založený na ľudských právach a právnom štáte a ak má byť arabská jar úspešná a priniesť trvalú zmenu, je nevyhnutné, aby boli tento a ďalšie prípady mučenia, neľudského a ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania, predmetom spravodlivého a transparentného stíhania, a aby takéto trestné činy prestali ich páchatelom beztrestne prechádzať;
1. víta medzinárodné záväzky Tuniska od skončenia režimu Ben Aliho, najmä pokiaľ ide o spoluprácu v oblasti špeciálnych postupov a mechanizmov v boji proti mučeniu, neľudského a ponižujúceho zaobchádzania Organizácie Spojených národov; žiada tuniské orgány, tak aby zaručili právo Zakarjá Búghira na súdny proces prebiehajúci v súlade s medzinárodnými štandardmi s cieľom objasniť vážne porušenia ľudských práv, ktorých sa stal obeťou, a stíhať páchatelov týchto činov; vyzýva aj na vyšetrenie porušovania práv ďalších trinástich marockých občanov;
  2. víta skutočnosť, že Tunisko ratifikovalo 29. júna 2011 Opčný protokol k Dohovoru proti mučeniu, ako aj ratifikáciu Medzinárodného dohovoru o ochrane všetkých osôb pred násilným zmiznutím a prvého Opčného protokolu k Medzinárodnému paktu o občianskych a politických právach;
  3. vyzýva podpredsedníčku Komisie/vysokú predstaviteľku Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (PK/VP) a Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ESVČ), aby informovali Európsky parlament o prístupoch zvolených vo vzťahu k tuniským orgánom a opatreniach, ktoré majú byť prijaté v súvislosti s týmto prístupom;

Štvrtok 15. decembra 2011

4. je si vedomý problémov, ktorým čelí Tunisko počas procesu prechodu k demokracii; vyzýva tuniskú vládu, a ústavodarné zhromaždenie, ako aj príslušné odborové združenia, aby sa bezodkladne zapojili do nezvratného reformného procesu so zameraním najmä na bezpečnostný sektor so zvláštnym zreteľom na policajný a súdny systém, a aby zaručili nezávislosť súdnictva a slobodu a nezávislosť tlače a médií s cieľom vytvoriť stabilnú a udržateľnú demokraciu;
5. považuje reformovanie bezpečnostného sektora a boj proti beztrestnosti za zásadné úlohy, ktoré by sa mali začať vykonávať bezodkladne, a domnieva sa, že vytvorenie životaschopného štátu založeného na právnom štáte a začatie procesu národného zmierenia budú možné až po splnení týchto úloh; domnieva sa, že transformácia polície z orgánu so zameraním na verejný poriadok a kontroly na orgán zameraný na ochranu osôb a majetku je nevyhnutnou súčasťou procesu prechodu k demokracii; vyzýva preto na vykonávanie reformného procesu v úzkej spolupráci so subjektmi občianskej spoločnosti pôsobiacimi v tejto oblasti;
6. opätovne vyjadruje svoju podporu legitímnym demokratickým aspiráciám tuniského ľudu a víta úspešné usporiadanie prvých slobodných volieb v krajine 23. októbra 2011, ktoré boli prvými voľbami po udalostiach tzv. arabskej jari, pričom historickou úlohou ústavodarného zhromaždenia je dnes položiť základy pre štát založený na demokratických zásad, právnom štáte a základných slobodách;
7. zdôrazňuje, že právo na slobodu prejavu, a to online aj offline, má kľúčový význam pre slobodnú a demokratickú spoločnosť, ako aj ochranu a podporu iných práv; zdôrazňuje, že neobmedzený prístup k informáciám a ku komunikácii a necenzurovaný prístup k internetu (internetová sloboda) sú všeobecnými právami a sú nevyhnutné na zabezpečenie transparentnosti a zodpovednosti vo verejnom živote;
8. vyzýva PK/VP, ESVČ a Komisiu, aby naďalej podporovali Tunisko počas tohto procesu prechodu k demokracii tým, že budú v súlade s cieľmi novej európskej susedskej politiky uprednostňovať vypracovanie programu na podporu reformy bezpečnostného sektora, najmä polície, a programu na podporu reformy súdneho systému v rámci reformného procesu uskutočňovaného vládou, a aby do nich začlenili mechanizmus konzultácií a hodnotení so zapojením občianskej spoločnosti; naliehavo vyzýva ESVČ, aby zabezpečila riadne informovanie Parlamentu o stave prebiehajúcich rokovaní o novom akčnom pláne medzi EÚ a Tuniskom a prácach pracovnej skupiny EÚ – Tunisko;
9. žiada tuniskú vládu a Ústavodarné zhromaždenie, aby zväzili v súlade s medzinárodnými normami, a najmä Parížskymi zásadami, vytvorenie národnej rady pre ľudské práva, ktorá by disponovala mechanizmami na obranu ľudských práv a ochranu pred ich porušovaním a ktorá by bola poverená prijímaním individuálnych podnetov a vykonávaním nezávislého vyšetrovania;
10. víta správu Národnej komisie vyšetrojúcej prípady podvodov a korupcie (CNICM), ktorá bola zverejnená 11. novembra 2011, a domnieva sa, že je nevyhnutné, aby sa na základe záverov tejto správy začalo konať s cieľom umožniť súdnym orgánom riadne vyšetriť 300 prípadov, ktoré im boli pridelené, z ktorých polovica sa týka osôb z blízkeho kruhu bývalého prezidenta; zdôrazňuje, že závery tejto národnej komisie zároveň predstavujú významný príspevok k činnosti novozvoleného Ústavodarného zhromaždenia, ktorá sa začala 22. novembra 2011, pričom je potrebné mať na pamäti, že novou ústavou sa musí dosiahnuť skutočné ukončenie éry prezidenta Ben Aliho;
11. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie podpredsedníčke Komisie/vysokiej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Komisii, ESVČ, vládam a parlamentom členských štátov, prezidentovi Tuniska, tuniskej vláde a Ústavodarnému zhromaždeniu.